

[Steen Folke]

talt om en krisesituation. Der er blevet talt om den grå periode. I det notat, forsvarsministeren har givet forsvarsudvalget, står der nu, at det er en krigslignende situation. Hvad er det, der gælder? Hvad er det, der er dækkende? Hvad er det for nogle situationer, man tænker på?

Tidligere var det sådan, at NATO-forstærkninger kun kunne komme på tale i en egentlig krigssituation. Det er ikke mindst fravigelsen fra dette vigtige princip, der betyder, at en indsats af udenlandske tropper i Danmark kan komme til at indgå direkte i en eskalering af en konfrontation mellem supermagterne.

Af endnu større betydning er det, at disse NATO-tropper kan medbringe atomvåben. Hvad er det da værd, at regeringen forsikrer om, at den ikke ønsker atomvåben på dansk grund? Når de kan flyves hertil på få timer, er Danmarks erklærede atomvåbenfrihed ikke meget bevendt. Man kan i hvert fald dårligt fortænke russerne i at måtte operere med denne mulighed.

Jeg vil gerne bede forsvarsministeren bekræfte, at regeringen ikke ønsker at afskære muligheden for, at de udenlandske forstærkninger medbringer atomvåben. Så vil jeg i øvrigt gerne have opklaret et vigtigt spørgsmål: hvad er regeringens og socialdemokratiets politik helt præcist på dette vitale område? Tidligere hed det, at man gik imod atomvåben på dansk jord i fredstid, men altså lod muligheden stå åben i krigstid. Er det stadig gældende? Eller er det oven i købet sådan – hvad jeg unægtelig har mistanke om – at regeringen nu også under visse omstændigheder vil tillade placering af atomvåben i fredstid, f.eks. i en krisesituation, grå periode, eller hvad man nu kalder det?

Også på dette punkt er jeg bange for at der er sket et skred i regeringens og socialdemokratiets politik, et skred, som øger risikoen for, at Danmark kan blive direkte inddraget i en atomkrig.

I den forbindelse vil jeg bede forsvarsministeren kommentere de forlydender, der har været fremme i Politiken om, at man i danske militære kredse har drøftet muligheden af en anvendelse af neutronvåben mod en sovjetisk flåde i Østersøen. Jeg tænker på en artikel fra den 25. januar, hvori det hævdes, at dette er blevet indrømmet fra militær side.

Med hensyn til depoter vil jeg bede ministeren uddybe, hvad han mener med, at de styrker, der er nævnt i forstærkningsplanen, efter det foreliggende ikke har behov for oplægning af tungt materiel. Hvad skyldes den uldne formulering? Kan det alligevel vise sig om et par år, at der var brug for nye depoter til tungt materiel? Hvad med de depoter, der allerede er under opførelse på 4 jyske flystationer? Kan ministeren bekræfte Politikens oplysninger af 20. marts 1982 om, at de vil komme til at koste 3/4 mia kr., hvoraf danske skatteydere vil komme til at betale ca. 140 mill. kr.? Vil ministeren komme med en præcis henvisning til, hvor på finansloven dette beløb står opført?

Nogen har forsøgt at gøre et stort nummer ud af, at disse udenlandske tropper vil være under dansk kommando, for så vidt som chefen for enhedskommandoen, COMBALTAP, altid er en dansk officer, men det er svindel. Den pågældendes nationalitet er fuldkommen underordnet. Han kunne lige så godt være tysker eller for den sags skyld amerikaner. Han er som enhver anden på den post underlagt NATOs integrerede kommandostruktur og derigennem underlagt chefen for NATOs nordregion – det er en engelsk general – og NATOs øverstkommanderende i Europa – det er en amerikansk general.

Som bekendt er det oven i købet sådan efter den forsvarslov, der for tiden er til behandling, at den danske forsvarschef ikke mere skal behøve at indhente bemyndigelse fra forsvarsministeren, før han overdrager kommandoen over også de danske styrker til COMBALTAP. Hvorfor skal politikere blandes ind i den slags dispositioner? Generalerne ved nok alligevel bedre, hvad der gavner os – ikke sandt?

I virkeligheden burde denne debat være holdt for 6 år siden. Så længe siden er det, at den daværende regering, som også var socialdemokratisk, i al hemmelighed indgik den første aftale med USA, som banede vejen for det, der efterhånden er blevet en mere omfattende forstærkningsplan. De amerikanske flyforstærkninger, som den hemmelige aftale drejede sig om, indgår som et centralt led i den samlede forstærkningsplan.

Jeg har flere gange tidligere været inde på det, men jeg vil godt gentage, at jeg finder det skandaløst, at en så afgørende aftale blev